

1 ноември -
Ден на
народните
будители

Куряж

Списание за социални права и интеграция • Година XXV • Брой 11 • ноември • 2016 г. • Цена 0.50 лв

**ЖИВОТЪТ Е ЧУДЕСЕН
С ПРИЯТЕЛИ И ПЕСЕН !**

4-21

СЪДБИ ЧОВЕШКИ

22-27

АРТ-СЕДЯНКА

30-33

Акцент

УС НА СИБ СВИКВА ОБЩОТО (ДЕЛЕГАТСКО) СЪБРАНИЕ НА СИБ

3

ДОБРИТЕ ВЕСТИ ИДВАТ С КУРАЖ

4 - 22

КОРЕСПОНДЕНЦИИ от Разград, Кубрат, Велико Търново, Самоков,
Ямбол-Сливен, Димитровград, Стара Загора, Сопот, София-Шишковци,
Враца, Кюстендил, Хасково, Търговище, Панагюрище

СЪДБИ ЧОВЕШКИ

22 - 27

Разговор на чашка кафе - Мария Михайлова
Венци пести от лекарства... - Нена Биволарска

СПРАВОЧНИК

28 - 29

АРТ-СЕДЯНКА

30 - 34

ЗДРАВΟΣЛОВНО

35 - 36

Международни и световни дни

37

Забавна страница

38 - 39

Паметта на България

40

8 ноември - Събор на
св. Архангел Михаил.
(Архангеловден)

21 ноември - Въведение
Богородично (Ден на
православната християнска
младеж и семейство)

**УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА
СЪЮЗА НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ,
НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ. 38, АЛ. 1 ОТ УСТАВА НА СИБ,**

**СВИКВА ОБЩОТО
(ДЕЛЕГАТСКО)
СЪБРАНИЕ НА
СЪЮЗА НА ИНВАЛИДИТЕ
В БЪЛГАРИЯ,**

**което ще работи като VIII-и Конгрес на СИБ ,
на 07, 08 и 09 декември 2016 г. в хотел „Рамада”,
София, ул. „ Мария Луиза” 131,**

в първия ден от 15,00 часа, при следния дневен ред:

1. Отчет за дейността на Съюза на инвалидите в България и неговия Управителен съвет за периода между VII-я и VIII-я конгреси/ декември 2011 г- - декември 2016 г./
2. Отчет за дейността на ЦКРК на СИБ за същия период.
3. Насоки за дейността на Съюза на инвалидите в България през периода 2017 г. - 2022 г./Обобщен стратегически план за работата на организацията през следващия 5-годишен мандат/.
4. Избор на Председател на СИБ
5. Избор на членове на Управителния съвет на СИБ.
6. Избор на председател на Централната контролно-ревизионна комисия на СИБ.

При липса на кворум в обявения начален час 15,00 ч., VIII-ят конгрес на СИБ ще се проведе от 16,00 часа на същото място и при същия дневен ред.

ЖИВОТЪТ Е ЧУДЕСЕН С ПРИЯТЕЛИ И ПЕСЕН !

РАЗГРАД

Елена ЕНЕВА

Под това мото за седми път се проведе **ОБЛАСТЕН ФЕСТИВАЛ НА ХУДОЖЕСТВЕНАТА САМОДЕЙНОСТ В РАЗГРАД**, организиран от Общински съвет на пенсионерите и Областния и Общински съвет, с подкрепата на Община Разград и посветен на Международния ден на възрастните хора, който се отбелязва на 1 октомври.

Това събитие нямаше как да мине без участието на вокална група „Детелина“ при Клуба на СИБ. Не случайно появата ѝ на сцената предизвика бурни аплодисменти.

От всички 34 състави, явили се на фестивала, журито определи за вокална група „Детелина“ първо място, а соловото изпълнение на Мариела Петкова беше оценено на достойното трето място. Това признание стана факт благодарение на всеотдайния труд на ръководителката на групата Иванка Петкова и, разбира се, на постоянството и упоритостта на членовете на вокалната група. ■

ЧЕТВЪРТИ ФЕСТИВАЛ НА МАМАЛИГАТА

се проведе на 1 октомври в силистренското село Нова Черна. Инициатори на проявата са Тутраканска община, кметството и Народно читалище „Васил Йорданов-1942 г.“ - с. Нова Черна.

В празничната програма се включиха 52 състава от различни фолклорни области на страната с групови песни и танци, солови изпълнения, обреди на групи за автентичен и словесен фолклор, както и фолклорни състави от побратимената община Кирноч от съседна Румъния. Два конкурса внесоха състезателен елемент в ▶

програмата: Конкурс за „Най-вкусно изделие от мамалига“ с 16 участници и Конкурс за „Най-хубаво автентично облекло“ - с 20 участници.

Представителите на вокална група „Детелина“ при Клуба на СИБ в Разград участваха в това издание на фестивала с групово и индивидуално изпълнение на Мариела Петкова и бяха отличени с грамоти, плакет и медал за солово изпълнение. За участието си в Конкурса за най-вкусна мамалига бяха отличени Клуб „Детелина“ – Разград, а индивидуално - Мария Миланова. В Конкурса за автентична носия се включиха Иванка Петкова с капанска носия, а Елена Дечкова представи хърцойска носия. Голямата награда от този конкурс грабна Иванка Петкова. Въпреки, че бяха дебютанти на фестивала, изпълнителите от вокална група „Детелина“ отнесоха в Разград големи награди и удовлетворение от високата оценка за техния труд. Празникът съвпадна с Международния ден на възрастните хора и по този повод групата се почерпи на връщане в крайпътното заведение, с пожелание за още по-големи успехи. ■

Светломир КИРОВ

КУБРАТ

ВЪВ ФЕСТИВАЛА НА МАМАЛИГАТА участва и фолклорната група към клуба на СИБ от Кубрат с председател Нина Костадинова и художествен ръководител Гинка Денчева. Тя представи автентичен песенен фолклор от България. В конкурса „Най-вкусна мамалига“ грамота за участие и отлично представяне получи членът на клуба Бонка Дончева. Въпреки че мамалигата е традиционно румънско ястие, с преселването на жители от с. Черна в Румъния в с. Нова черна в България, се е запазила като вид храна. В свободното си време кубратчани посетиха и с. Бръшлян,

КУБРАТ

известно със своите туристически забележителности. Всички се завърнаха доволни и впечатлени от чудесния фолклорен празник.

Илка БАНКОВА

Любители фотографии от клубовете на пенсионерите и инвалидите в община Велико Търново подготвиха **САМОСТОЯТЕЛНА ИЗЛОЖБА**. Експозицията е подредена в Изложбени зали „Рафаел Михайлов“ в старопрестолния град и е съставена от 80 фотоса. Темите, върху която 26 творци зад обективите са работили, е „Моят домашен любимец“ и „Цветята на моя дом“.

Изложбата е съвместна инициатива на клубовете на пенсионерите и инвалидите и общинската дирекция „Социални дейности и здравеопазване“ и се прави за деветата поредна година. Поводът е Международният ден на възрастните хора. Авторите на най-добрите кадри бяха

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

отличени с грамоти.

Гост на откриването на експозицията бе заместник-кметът на община Велико Търново Снежана Данева-Ива-

нова. „Радостна съм, че това събитие се превърна в традиция. Великотърновци могат да се запознаят с красотата на тези 80 фотографии, които са истински произведения на изкуството“, каза г-жа Да-

► нева-Иванова, като поздрави всички, за които Международният ден на възрастните хора е празник.

В изложбата са подредени творби на любители фото-

графи от девет клуба на пенсионери и инвалиди, функциониращи във Велико Търново, Килифарево, Дебелец, Ново село, Самоводене, Ресен, Шереметя, Арбанаси и Балван. ■

Ще бъде несправедливо и към организатори, и към участници, ако не отбележим **ЕДНОСЕДМИЧНАТА МОРСКА ПОЧИВКА** на Регионалната организация на СИБ – Велико Търново в Китен. Незабравими ще останат тези седем дни за близо 180 души, които почиваха от 29 август до 04 септември 2016 г. За радост на всички нямаше нито един ден с лошо време. Използвахме всичките дни за плаж, а той беше много близо до хотела, в който бяхме настанени. До плажа се отиваше по една сенчеста алея само за пет минути. А плажната ивица беше невероятна, с много чист пясък, без водорасли, в един много тих залив. Тези, които не обичат да си поспиват, ходеха сутрин рано да дишат йодни пари на брега и да посрещат изгрева, а там, повяр-

вайте, той е много красиво!

Храната в стола беше добра и разнообразна. А градчето наистина си заслужава името – китно и много приятно със своите уютни почивни станции и хотели. Китен предлага изключително много атракции за малки и големи. А както всяка година нашите организатори ни бяха осигурили забавни вечери с много музика и смях. Беше организирано и колективно посещение на „Замъка на ветровете“ в село Равадиново. Всички останаха очаровани от тази разходка и, че са успели да се потопят в това царство на приказките.

Имаше и един неприятен инцидент, който за щастие се размина бързо. Една от почиващите се почувства зле и благодарение на светкавичната намеса на Йотка и Станислав – нашите организатори, които незабавно я откараха в ►

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

спешна помощ в Бургас и там са й оказали неотложна помощ. Жената успя да завърши почивката си и да се прибере във Велико Търново, където незабавно я оперираха. Накрая на никого не му се тръгваше. Всички си пожелах-

ме догодина да дойдем отново тук и благодарихме на Йотка и Станислав – тези млади хора, които не жалят време и сили, за да реализират интересни и полезни идеи. ■

КУБРАТ

Светломир КИРОВ

РО НА СИБ по случай празника на българската община изпрати **ПОЗДРАВИТЕЛНИ АДРЕСИ ДО КМЕТОВЕТЕ НА ВСИЧКИ ОБЩИНИ В ОБЛАСТТА.** А в Кубрат група от дружеството на СИБ в града, начело с председателя на РО на СИБ Радослав Няголов, посетиха ръководителите на общината, в лицето на кмета Бюрхан Исмаилов и неговите заместници Нина Цонева и Красимир Великов. Встрещата участваха още председателят на дружеството в Кубрат Нина Костадинова и членовете Захаринка Бонева и Стефка Дачева.

Радослав Няголов пожела здраве и успехи за издигане авторитета и просперитета на община Кубрат и благодари за оказаната досега подкрепа. Той изрази надежда, че и занапред доброто сътрудничество и партньорство с общината ще продължи. Дискутирани бяха въпроси, свързани с проблемите на хората с увреждания, като достъпът до архитектурната среда, програмите за трудовата заетост, оборудването на клубовете и други.

А Стефка Дачева поднесе на кубратските общинари една прекрасна домашна пита, с надпис „Честит празник на българската община!“.

САМОКОВ

София СОТИРОВА

И тази година **ПЕВ-ЧЕСКА ГРУПА „ЕДЕЛ-ВАЙС“** към Клуба на СИБ в Самоков участва във всички мероприятия, организирани от общината в града. Участвахме и в 5-я Национален преглед на старата градска песен на 30-ти септември в Читалище-паметник

„Отец Паусий-1859“. Групата се ползва с уважение и респект в града - затова вече има нови попълнения и ежеседмично се провеждат репетиции в клуба под ръководството на маестро Борис Стрински, автор на много песни и ръководител на различни хорове през годините. Групата непрекъснато разучава нови песни, подготвя отделен репертоар за всяка поредна изява.

На фестивала на старата градска песен певческата група се представи с три песни: Бащин дом, Мечта и Морска звезда и отново спечели оvationите на публиката. След този успех председателят на Клуба инж. Боньо Тодоров организира среща-разговор на групата за представянето ѝ, а после имаше почерпка и пожелания за здраве на всички. ■

Клубът на СИБ в Самоков с ръководител инж. Боньо Тодоров отдавна имаше идея за **ЕКСКУРЗИЯ ИЗ РОДОПИТЕ**. Организацията никога не е лесна за такова мероприятие, но най-после успяваме, не без голямата помощ и съдействие на г-жа Светлана Атанасова, управител на хотел „Самоков“ – Боровец, която ни отпусна два автобуса безплатно.

В една ранна октомврийска утрин, още не развиделило се, потегляме. Природата е великолепна, а и обогатена с топлите есенни краски пълни очите ни с красота и радва душите ни. Неусетно пристигаме във Велинград – първата ни цел. Веднага разбираш, че си попаднал в Спа-центъра на Балканите... Нашата цел е познавателна и бързо се отправяме към градския музей. После потегляме към Клептуза. Малка разходка из красивия парк и езерото с водните птици отново ни кара да се чувстваме одухотворени. Правим си снимки за спомен и потегляме отново.

Следващата ни цел е Цигов чарк край брега на язовир Батак. После ►

САМОКОВ

се отправяме към Батак и градския музей. Там ни предоставят филм за историята на града и безплатно разглеждане на музея. Наблизо е и църквата Света Неделя, съхранила костите

на над 2000 убити жени, деца и старци при потушаването на Априлското въстание. В пълно мълчание и свели глави палим свещи с мисълта никога повече такава участ да не сполетява народа ни. Разглеждаме и етнографския музей, паметниците на загиналите, влизаме и в новата църква в центъра на града. Мъка свива сърцата ни. Така е винаги, като се допрем до историята ни...

Продължаваме напред към пещерата „Снежанка“. Тесен път ни отвежда до началото на екопътеката към пещерата. По-голямата част от нас не са в състояние да се изкачат, но те с охота остават да починат сред красивата природа. Другите потеглят нагоре към най-красивата пещера на България.

И последната ни цел е Брацигово. И там ни посрещат в музея сърцато. Настаняват ни в една просторна зала, а и директорката на музея остава след работното си време, за да ни запознае с историята на града. Отново героизъм на народа и въздигане на личността на Васил Петлешков по време на Априлското въстание. Разглеждаме паметника му, посещаваме църквата... Не ни напуска усещането за величие на тези малки градчета на България, сътворявали голямата ни история.

Всички са очаровани от екскурзията, благодарим отново за помощта на г-жа Атанасова, както и на чудесните водачи на автобусите Васил и Венци, направили тази екскурзия незабравима за нас, инвалидите. ■

Кръстина АТАНАСОВА

От няколко години през юни и септември РО на СИБ Ямбол организира **СРЕЩА СЪС ОРГАНИЗАЦИИТЕ ОТ ЯМБОЛСКИ И СЛИВЕНСКИ РЕГИОН**. Темата на тези срещи беше как по-добре да обхванем

ЯМБОЛ - СЛИВЕН

хората с първа група с чужда помощ във връзка с чл. 53 от ЗИХУ.

На тези срещи присъстват членове на управителните съвети и контролно-ревизионните комисии и други до- ▶

► броволци от организациите.

Този път срещата се проведе на мястото на стария Ямбол - древното селище Кабиле.

Дойдоха доброволни сътрудници от общинските организации в Ямбол, Сливен, Тополовград и Нова Загора. Обучението се проведе в сградата на Археологическия музей „Кабиле“. Бяхме посрещнати много любезно от уредничката на музея.

Срещата беше непринудена, всеки разказа как се работи при тях, обменихме практики, които ще ни са от полза за следващата година.

Имаше много въпроси към председателите на РО на СИБ – Кръстина Атанасова и Веселин Василев.

След това разгледахме музея, който е с богата сбирка артефакти още от 293 г. преди новата ера, когато е основан град Кабиле. Разгледахме и разкопките на постройки, реставриране през годините. Направихме много снимки и си закупухме сувенири - копия на експонати от музея

Посетихме и Манастира „Света Богородица“. Монахините ни запознаха с дълголет-

ната история на тази обител. Манастирската вода е лековита и студена, измихме се и си пийнахме за здраве.

Стигнахме и до последния етап на срещата. Под вековните дървета на беседки, направени от дарители, се състоя обядът ни. Тук продължихме и с недовършени въпроси и отговори от

срещата и, разбира се, с веселата част.

Дълго ще помним тези хубави моменти, които ни зареждат с нови сили. ■

Снимки Веселин ВАСИЛЕВ

ДИМИТРОВГРАД

Олга БЕЛЕВА

Дарената от почетния гражданин на Димитровград Дафина Пфиртер **ПАРИЧНА НАГРАДА** отиде за екскурзия на момчетата от Центъра за настаняване на възрастни хора с увреждания и момичетата от Защитеното жилище в града. И в края на септември групата направи туристическа обиколка - посети Шипка, Руската църква, Етъра, Дома на хумора и сатирата в Габрово, Дряновския манастир и Музея на розата в Казанлък.

Двудневното пътешествие бе посрещнато с много вълнение и бе едно емоционално зареждане за възпитаниците на двете социални заведения, споделиха от Центъра за настаняване на възрастни хора с увреждания в Димитровград.

Дългогодишната благодетелка и дарител Дафина Пфиртер бе удостоена официално със званието „Почетен гражданин на Димитровград“ на 2 септември тази година. На церемонията димитровградчанката, живееща в Швейцария, обяви, че дарява средствата на двете социални заведения. ■

Светла ТЕНЕВА

СТАРА ЗАГОРА

През октомври **ДОМЪТ ЗА ВЪЗРАСТНИ ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ В СТАРА ЗАГОРА ПРАЗНУВА 40 ГОДИНИ ОТ СЪЗДАВАНЕТО МУ.** От четири години с проблемите и с радостите на Дома живее настоящият директор д-р Надя Трендафилова. «Община Стара Загора се

▶ опитва да бъде равнопоставена към всички граждани. Изказвам благодарност от името на кмета Живко Тодоров, както и от целия му екип, към създателите и стопежите на Дома за възрастни хора с физически увреждания, най-голямата социална институция на Балканите, за приемствеността през годините», каза зам.-кметът на Стара Загора Иванка Сотирова.

Тя бе гост на празника по повод 40-годишния юбилей на социалното заведение. «В момента се търсят възможности за закупуване на още специализирани автобуси, които да спомагат за придвижването ви. Очакваме отваряне и на нови програми, чрез които може да възстановим някои от социалните мероприятия, които да ви бъдат от полза. Изпълняваме в момента над 30 социални услуги, за да бъдем в подкрепа на всички граждани, които имат нужда», допълни още зам.-кметът.

Община Стара Загора подари по повод празника книги, с които да бъде обогатен фондът на библиотеката в дома.

С ретроспекция на изминалите десетилетия и думи на признателност се обърна към своите колеги директорът на дома д-р Надя Трендафилова. Поздрав по повод празника изказаха още и дългогодишните директори на ДВХФУ д-р Катя Бекарова и д-р Диана Влашка.

Домът за възрастни хора с физически увреждания работи от 1976 г. В него се настаняват краткосрочно и дългосрочно възрастни хора с изгубена над 70% работоспособност. Социалното заведение е с капацитет от 211 души.

Гости на събитието за 40-годишния юбилей бяха още представители на различни местни и държавни институции, както и много бивши и настоящи служители на дома. ■

СОПОТ

*Хората от ОО на СИБ „Надежда” в Сопот и игуменката на манастира „Свети Спас” имаме **УГОВОРКА ЗА ВЗАИМОПОМОЩ**. Игуменката Калинка ни гостува и ни разказва за традициите и празниците. А ние помагаме в земеделската работа манастира. Така за празника му – Спасовден – прекопахме градината и посадихме нови цветя. А когато ни помолиха да ожъ-*

Вельо ДАНЧЕВ

нем засетия лимец, група от шестима души си припомниха как се жъне със сърп...Това бяха Трифон Денев, Минчо Минчев, Вельо Данчев, Драгна Стоянова, Галина Петрова и Мита Данчова. Припомниха си и жетварските песни! А след свършената работа игуменката ни нагости с вкусен манастирски боб.

А манастирът си заслужава и други да го посетят – в него ▶

всеки кът е история! Тук Васил Левски е приел монашеското име Игнатий, тук итуменът Пантелеймон прави препис на

„История славянобългарская”, а Тодор Каблешков заклел тук членовете на Сопотския революционен комитет... ■

Петър ЗАХАРИЕВ

На 23 септември в с. Шишковци, Кюстендилско, се проведе **ТРАДИЦИОННИЯТ ФЕСТИВАЛ „БАЛКАНСКА ЧЕРГА”** – за трети път в тази чудесна изява се включи и вокално-танцовата група „Млади сърца” от дружеството на СИБ в кв. Хаджи Димитър – София с председател Атанаска Велинова и художесетвен ръководител Генка Рашева. съревнованието с много други състави „Млади сърца” грабна и сърцата на публиката. Индивидуалните изпълнителки Благвеста Владимирова, Василка Христова и Костадинка Апостолова и изпълнението на групата с май-

СОФИЯ - ШИШКОВЦИ

сторския музикален съпровод на Георги Ковачев допаднаха изключително много на зрителите. А когато групата запя „Оро се вие” и Генка Рашева го поведе, на хорото се заловиха и млади, и стари, и публика, и самодейци. И естествено „Млади сърца” си заслужиха грамотата.

По пътя към дома отново всички пяха, шегуваха се и се смяха, доволни от хубавия ден и отличното си представяне. ■

ВРАЦА

Галина ГАНОВА

Само месец след като Жасмина Баръмова оглави Основната организация на инвалидите към СИБ във Враца, тя организира **ПЪРВАТА ДЪЛГООЧАКВАНА ЕКСКУРЗИЯ** за членовете. Казвам „дългоочаквана“, защото колективът е съставен от любознателни и предприемчиви хора и всяко лято - напук на трудния живот и безпаричието - осъществяват по 2-3 пътувания в различни краища на България. Тази година, обаче, поради кончината на председателя Начо Начев и настъпилите впоследствие усложнения, подходящо време за екскурзии не остана.

И точно, когато изглеждаше, че лятото ще мине без бленуване на разходка, Жасмина Баръмова

организира набързо пътуването. Така в съботната утрин на 24 септември автобусът с петдесет ентусиасти отпътува за Парк-музей „Врана“, Златните мостове и Боянската църква в столицата. А прекрасният есенен ден сякаш им бе изпратен специално за излета - разходка из парка с цветни градини, чист въздух и прохладни сенки на вековни дървета - наслада и за душата, и за тялото. Огромно впечатление за хората бяха и Златните мостове - уникални творения на природата. И въпреки умората от пешеходния преход, на раздяла екскурзиантите изказаха огромно удовлетворение от преживяното и започнаха да мечтаят за следващата разходка. ■

С питка и шарена сол **ВРАЧАНИ ПОСРЕЩНАХА ГОСТИ** в Посетителския център за хора с увреждания свои събратя по съдба от Разград. Мрач-

БРАЦА

ното време навън не успя да помрачи настроението и срещата премина в интересни разговори и обмяна на опит между гости и домакини. В знак на благодарност за гостоприемството разградчани поднесоха скромен подарък, но

от сърце и поканиха новите си приятели да им върнат визитата идната година.

След трогателното сбогуване, автобусът препусна през прохода „Вратцата“ към билото на Врачанския балкан, за да разгледат гостите забележителната пещера „Леденика“...

В периода от 6 до 12 октомври 2016 година в град Познан, Полша, петима състезатели от спортен клуб по „Боча“ към Сдружение „Партньори – Кюстендил“ и петима инструктори взеха участие и се представиха достойно в първото с и м е ж д у н а р о д н о състезание с участие на представители от 16 държави от различни краища на света. Всички членове на отбора са потребители от нашия Дом и ние се гордеем с тяхното достойно представяне.

КЮСТЕНДИЛ

В крайното класиране нашият отбор взе престижното четвърто място, като заслугата за това е на състезателите Надежда Георгиева, Благой Филипов, Мартин Петров, Иван Соколов и Иван Иванов и на екипа инструктори, които ги подготвяха.

Чест и признание за нашия екип е и фактът, че част от нашите инструктори бяха ангажирани да съдийстват на международните срещи. Град Познан, Полша, бе домакин на това спортно събитие, както и

► на заключителната среща - част от дейностите по проект „Подобряване на качеството на живот на хора с увреждания и тяхната среда, чрез паралимпийския спорт БОЧА“. Н е п р а в и -

телствени организации от шест държави работиха усилено в продължение на две години и обединиха усилията си за популяризиране на тази спортна дисциплина, както и за подготовка на инструктори и състезатели по «Боча». Проектът включваше интензивна обучителна програма с теоретични и практически занимания по „Боча“ за инструкторите, както и едногодишна подготовка на

състезателите от нашия отбор.

Ръководството на Дома „Ильо Войвода“ и Сдружение „Партньори – Кюстендил“ изказват своите искрени благодарности към всички състезатели, инструктори и рефери за достойното представяне в Познан и им пожелават още много участия и престижни награди от международни спортни състезания! ■

Галина ГАНОВА

ВРАЦА

Председателят на ООИ към СИБ във Враца Жасмина Баръмова поднесе **ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС** до местната организация на Съюза на слепите в България. Поводът бе Международният ден на хората с белия бастун, а тържеството, организирано от Илияна Киркова, се състоя в Регионалния исторически музей във Враца. „Поздравявам Ви за смелостта, енергията и упоритостта, които се налага да демонстрирате ежедневно! От сърце Ви пожелавам да сте здрави и усмихнати!“, каза Жасмина Баръмова.

Инициативата бе уважена лично от Васил Долапчиев – председател на ССБ, който подчерта, че тази година се навършват 95 години от основаване на орга-

низацията в България. Гости бяха още Павлин Ангелов – оглавил регионалната организация, Петя Долапчиева – зам.кмет на община Враца, Жасмина Баръмова, общественици, социални работници и медии. В обръщението си към незрящите зам.кметът съобщи радостна вест, че общината изготвя проекти за изграждане на два асансьора, осигуряващи достъп на хората с увреждания до администрацията и звеното за местни данъци и такси. Освен това в центъра за обслужване на граждани ще бъде стартиран софтуер по Брайл, за улеснение на незрящите. ■

ХАСКОВО

Олга БЕЛЕВА

Оотбелязана бе с тържество **95-ТА ГОДИШНИНА** на организацията на слепите в България - Хасково.

Кметът на Хасково Добри Беливанов бе гост на тържество по повод юбилея на ССБ. „Вие виждате със сърцата си, а това е дар, който много хора

не притежават. Вие много добре усещате живота около вас, за съжаление, той не винаги е толкова добър, колкото ни се иска. Но винаги можем и сме длъжни да работим в посока за улесняване на хората с увреждания, за да могат те да се чувстват пълноценни. ►

В мое лице община Хасково е готова да съдейства за развитие на дейността на съюза в региона, защото вие също сте една много важна, специална част от жителите на общината”, каза в приветствието си кметът на Хасково.

Икона на Св. Богородица - дърворезба - подари градоначалникът на председателя на съюза в Хасково Георги Желев.

Г-н Желев благодари и заяви,

че организацията на съюза в Хасково работи изключително добре с ръководството на общината и няма проблем или искане, на което тя да не е откликнала.

Присъстващите бяха поздравени със специален театрален етюд по Иван Вазов от приятелите им от Стара Загора, а така също от певческата формация на читалище „Проф. Асен Златаров“. ■

КУБРАТ

От 15 години **В ПОМОЩНОТО УЧИЛИЩЕ-ИНТЕРНАТ „Д-Р ПЕТЪР БЕРОН“** в Кубрат съществува професионална паралелка „Шивачество“. В нея учениците получават първа квалификационна степен по професията шивач. Обучението е двегодишно.

През тази учебна година 14 ученици от 9 и 10 клас с преподаватели Румяна Колева и Ерхан Исметов се подгот-

Светломир КИРОВ

вят за шивачи - шият работното си облекло, спално бельо, постелъчни материали и други. Това са деца със специални образователни потреб-

КУБРАТ

ности (СОП) от Кубратска, Заветска и Исперихска община. От голяма полза е и производствената им практика, която провеждат в шивашката фирма "Престиж" в Кубрат с управител Айнур Исмаил. Там са много добре приети и от целия колектив. Фирмата, освен че е добър партньор, но е и основен дарител на

училището. По Коледа и други празници тя дарява платове и шивашки материали. Само преди дни училището получи подобно дарение и от бившия ръководител на отдел "Култура" към община Кубрат Феодора Илиева.

Всички дарения са добре дошли и пълноценно се използват в учебната практика на учениците. ■

Екатерина ХРИСТОВА

Търговище бе домакин на регионален форум за хора с психични разстройства и интелектуални проблеми

Фестивал на изкуствата и спорта под надслов „Цветни мисли“ събра в Търговище представители на 12 резидентни социални услуги – защитени и наблюдавани жилища, центрове за настаняване от семеен тип и др., от Североизточна България – Разград, Шумен, Русе, Варна и нашата област.

Акцент в програмата бе организиран бazar на сувенири и декоративни изделия, изработени

ТЪРГОВИЩЕ

от потребители на социалните услуги. Кметът на общината Дарин Димитров приветства инициативата и сподели мнение, че подобен тип събития са много важни за личностното утвърждаване на всеки, включил се в

тях. „Възможността, хората със специфични потребности да покажат научените нови умения, е важна за тяхното развитие. Така те усещат наша-

► та подкрепа”, каза той.

Същевременно бяха организирани ателиета, където на място участниците демонстрираха своите умения. Провеждаха се още празник на талантите и модно ревю, също и национален семинар на тема „Иновативни практики и методи в терапевтичната работа в социалните услуги за лица с увреждания”.

Фестивалът бе закрит със спортен празник. За участниците бяха организирани забавни спортни игри и състезания, сред които бягане с чували, дърпане на въже, хвърляне на диск по цел. Любопитно и интересно за наблюдение бе т.нар. състезание „Лютя чушка”, в което участниците се надпреварваха да засодят своята люта чушка, като най-бързия си я получи в награда.

В края всеки получи грамота за участие във фестивала, а отличилите се бяха и наградени.

Общият брой на участниците бе 62-ма, като те са придружавани от специалисти от съответните социални услуги. Целта на форума ни е да се покаже, че човек трябва да бъде подкрепян и да вярва в себе си.

Фестивалът е финансиран от фонд „Социална закрила”, а партньори са Община Търговище, Националният алианс за социална отговорност и регионална библиотека „Петър Стъпов” – Търговище. ■

ПАНАГЮРИЩЕ

Нена БИВОЛАРСКА

С цел повишаване качеството на услугата Дневен център за възрастни хора с увреждания „Св.Св.Козма и Дамян“ ще придобие нов специализиран автомобил. Кметът на община Панагюрище г-н Никола Белишки подписа договор с управителя на „Екоджен“ ООД за доставка на специализирано транспортно средство за нуждите на Дневен център за възрастни хора с увреждания „Св.Св. Козма и Дамян“. Автомобилът ще бъде на стойност 56 770,00 лева, без ДДС. Срокът за доставка е до 60 календарни дни. ■

Присъствах на конгрес на Националната пациентска организация. Запознах се с интересни и приятни млади хора, между които Анита Христова. Впечатли ме интелекта, вътрешната ѝ сила и обаянието, което излъчваше. Приятно се разговаряше с нея, страхотен събеседник е. Допаднахме си, дори се сприятелихме, нищо, че е наполовината от моите години. Поканих я на чашка кафе - да си побъбрим и да ми разкаже за себе си, за мечтите си, за живота си...

Мария МИХАЙЛОВА

РАЗГОВОР НА ЧАШКА КАФЕ

КОЯ Е АНИТА?

Никога не се оплаква. Винаги е усмихната. Откровена и директна, но и контактна. В същото време е затворена, не се разкрива, не се показва, не се изтъква. Смятат я дори за надута, студена. «В мен има някакво притеснение да не бъда излъгана...» Но след като я опознаеш, разбираш, че е прекрасен човек.

От красивия Кюстендилски край е. Живее в Дупница. Обича планините, възхищава се на Родопите. Казва, че там има нещо магическо, което я привлича. Обича и морето. Изпълва я с различно чувство, което вълнува и не може да се опише. Най-много обича хората, да бъде сред тях, да е заобиколена от тях. Те дават живот на града или селото. Някой от читателите ще каже – авторката е пристрастна към младата жена. Не, не съм пристрастна, а възхитена от духа, волята и силата ѝ, благодарение на които е преодолела и преодолява здравословните проблеми, съпътстващи я от 3-годишна възраст.

- На 36 години съм, зодията ми е Близнаци. Коя е Анита? Мисля, че въпросът е свързан с моментната емоция. Ако ме бяхте попитали миналата година, преди 2, 3 години, отговорът щеше да е друг. В момента съм обърквана, притеснена за бъдещето си, дори съм малко тъжна, че на тези години не съм направила това, ▶

- което е трябвало - не съм родила все още, защото се страхувам от бремеността; не съм направила никаква кариера... Изпитвам и притеснение - дали не съм закъсняла за тези неща?...

ДИПЛОМИРАНЕ

През пролетта Анита завърши висшето си образование – бакалавърска степен в Благоевградския университет, специалност “Социология”. Интересна е темата на дипломната ѝ работа, избрала е сама - “Влиянието на значимите други върху самооценката и развитието при граждани с двигателни увреждания”. Продължава с магистратура.

- Кандидатствах българска филология, социология, психология. Приеха ме социология. Стреснах се, дори си поплаках, защото не бях много наясно с тази наука. В живота ми имаше възрастна ерудирана жена, която ми беше като втора майка. Каза ми: “Социологията не е учение, социология сме аз, ти, хората, животът. Не се плаши, момичето ми!” По време на следването разбрах думите ѝ. За съжаление тя си отиде от нас...

Да, аз съм наблюдателят, животът ми е такъв - наблюдавам хората от дете. Разбрах какъв всъщност е социологът и си дадох сметка, че съм попаднала на мястото си. А темата за дипломната ми работа е пряко свързана с мен, защото съм с ревматоиден артрит от 3-годишна. Цялото ми израстване, развитие, осъзнаване, изграждането ми като човек е било съпътствано от заболяването.

- “Значимите други”, казваш в заглавието на дипломата ти. Кои?

- В социологията наричаме “значими други” хората, които са важни за нас – семейството, приятелите, учителят, съседът, лекарят, колегите и т. н.

- **Защо избра социологията? Това, че имаш здравословен проблем ли те накара да се задълбаеш в тази наука?**

- Несъзнателно съм мечтала да се занимавам със социология и мечтата ми стана реалност. Искам да бъда преподавател в университета. Мисля, че няма по-прекрасно нещо да застанеш пред студентите и да разговаряш с тях. Това ме изпълва с гордост и се чувствам чудесно. По време на следването, когато правех презентации, колегите ми казваха, че когато застана зад катедрата, се променям, ставам друг човек...

Докато пишех дипломната си работа, наблюдавах деца с различни увреждания. Виждала съм и как семействата им се отнасят с тях, как ►

РАЗГОВОР НА ...

зи приемат съучениците им. Гледайки поведението на хората като цяло, си давах сметка какво значение оказва отношението на родителите, съучениците, на хората около теб, това, което те приемат у теб, защото тогава и ти започваш да се възприемаш по същия начин. Вариантите са два. Единият – гледат те като болен човек и ти се възприемаш и живееш като такъв. Други гледат на теб по-скоро като на здрав човек, въпреки, че понякога се нуждаеш от помощ, от подадена ръка...

Дипломната работа на Анита ѝ дава възможност да проучи деца и възрастни в нейното положение. Направените изследвания свързва със социалната психология.

- Не беше лесно, работех и пишех почти денонощно. Но, вярвайте ми, заслужаваше си!

Комисията при защитата оцени големия ѝ труд с отличен.

РАЗМИСЛИ

- Аз не съм артритът – аз живея, искам да живея, да мога да излизам, да бъда сред хората. Претърпяла съм операции. Тогава все още не следвах и няхах колеги студенти. Но приятели постоянно изпълваха дома ми, много се забавлявахме, вдъхваха ми кураж...

Като се погледна в огледалото си казвам – ми да, артритът е мое тяло, аз го виждам – ръцете, краката... А това е артрит на душата ми, не на тялото ми. Има моменти, в които забравям за него и мога да изляза, да пия чаша вино, или да ям пица, или да се събера с приятели. В тези моменти не съм артритът, аз съм Анита...

УСМИВКА В ОГЛЕДАЛОТО

Ани споделя с вас - читателите на списанието, нещо искрено и лично, което може да ви прозвучи и като изповед.

- Знаете ли, няма начин артритът да не е част от твоя живот. Не помня живота си без него, без болката. Сега, на тези години, мога да се контролирам, но до към 24-тата си година имах възпалителни процеси, които траяха по месеци, била съм на легло, след това наново съм се учила да ходя... Необходима е силна терапия. Не можеш да забравиш артритът, не можеш да не се съобразяваш с него. Но – НЕ ТРЯБВА да му се подчиняваш!

Тя намери сили и начин да не позволи артритът да я е завладее. Защото, ако се случи, той ще я завладее повече, отколкото я боли. Може

- да се нагоди към него, но не трябва да му позволява да я обсеби. Той е тих, бавен убиец. И друго – лекарствата. Не трябва да става зависима от тях. А и лекарите, като че ли нямат сили да ти дадат стимул, за да се намери решение... Но тя побеждава артритата, а не той нея!

Анита обича да пътува. Използва всяка възможност да се качи на автобуса и да отиде, макар и на кратко пътуване.

- Можеш ли да се вдигнеш от леглото, да се качиш на превозно средство и да стигнеш докъдето искаш? Тогава трябва да го направиш.

ЛИЧНО

- Ти си семейна. Каж ми няколко думи за семейния си живот?

- Да, омъжена съм щастливо за прекрасен човек. От 19 години сме заедно, от девет сме семейство. Засега живеем в Гърция, съпругът ми работи там. Но ще се върнем в България. И ще увеличим членовете на семейството ни.

Това е. Запознах ви с една прекрасна млада жена, със силен дух и воля. Трябвало е да се срещнем, било е предопределено. Да познаваш такива хора като Анита е удоволствие, щастие е да ти бъдат приятели.

ПОЗИЦИЯ НА АВТОРА:

Наскоро интервюираха Анита в предаване на Нова ТВ. Учудих се на въпросите, които журналистката ѝ задаваше. Интересуваше се какво е ревматоиден артрит. А защо не попита как човекът, когото интервюираше, е успял и успява да се пребори с трудностите, предизвикани от заболяването и най-важното - че гледа оптимистично напред. Анита стоеше притеснена, трябваше да обяснява в ефир какво представлява нейният здравословен проблем... Добре, че интервюто беше кратко.

Нашата страна закъснява с образователните информации, насочени и към хората, които имат близки със здравословни проблеми - как да се държат и отнасят с тях. От години се говори за това, но се тъпче на едно място. Защо да не помогнем на човека до нас, имащ някакво увреждане, да не се чувства изолиран и отблъснат! Да му вдъхнем оптимизъм, да прескочи бариерата и по-безболезнено да премине от другата ѝ страна като пълноценен и пълноправен гражданин, приет от обществото. Да има кампании, да се публикуват и излъчват интервюта, да се предизвикват дискусии по темата, и още, и още... Защото, както казва моята събеседничка за своя здравословен проблем – **“Артритът може да не се махне, но душата се опитва да не бъде артрит. Животът ми е зависим от артритата, но животът ми не е артрит!...”** ■

ВЕНЦИ ПЕСТИ ОТ ЛЕКАРСТВА, ЗА ДА ОТГЛЕДА СИНА СИ ТОДОР

Нена БИВОЛАРСКА

**ИНВАЛИД С ПОЧТИ 100 ПРОЦЕНТА НЕТРУДОСПОСОБНОСТ
ПО РЕШЕНИЕ НА ТЕЛК ИЗДЪРЖА ТРИЧЛЕННОТО
СИ СЕМЕЙСТВО САМО С ПЕНСИЯ ОТ 210 ЛЕВА**

„Издържа“ е доста пресилено, като се има предвид, че и двамата със съпругата му имат тежки здравословни проблеми, за чието лечение са необходими четирицифрени суми. За това обаче Венци и Невена нямат опция да мислят. По-важно им е синът им Тодор да расне здрав и да има поне храна и дрешки. Помощта от държавата стига само за това.

Проблемите на Венцислав Ангелов започват още от ранно детство. *«Бил съм на 3 годинки, когато са ми открили диабет, разказва мъжът. Лежал съм в болници в Пазарджик, в Пловдив. Болестта обаче прогресира и вече съм зависим от инсулина. Освен това се получиха тежки увреждания на лявото око. Правени са ми две операции, но не можах да го спасят. След тях около него започнаха кръвоизливи, които са много опасни. Могат да увредят другото око, но по-страшното е, ако тръгнат към мозъка - тогава съм застрашен от инсулт. В последните години нямам пари за лекарството, което може да ме предпази. Здравната каса не го плаща. Когато намеря пари, купувам, но не пия по 4 таблетки на ден, а само по една, да има за по-*

вече време. За всички предписани лекарства на месец ми трябват по 300 лева, как да си ги купя, като получавам по 210 и на тях разчитат жена ми и детето ми?!»

Най-важният му медикамент е „Диценон“. Той контролира опасните кръвоизливи и помага да не се стигне до инсулт. Предписаната доза за седмица излиза 37 лева. На месец - над 150 лева. Ползва и специални капки за очите, за които месечно са нужни по 60 лева. Отделно пие още няколко по-евтини.

От малък Венци остава без баща. Майка му създава друго семейство. Не се е отказала от двамата си синове, но и не може да им помага кой знае колко. От 15 години самата тя е безработна и живее в бедност. Момчетата израстват в Пазарджик, а когато създават семейства, се налага Венци да се изнесе. Дядото на Венци - Иван, досега е правил и невъзможното, за да облекчи живота на внука си. Самият той обаче е с мизерна пенсия и живее на свободен наем в Пазарджик. Венци и Невена живеят в стара къща, наследена от другия му дядо, в Боримечково.

Когато лекари им искат пари, за да оперират окото, което така и не спасяват, семейството зать-

► ва в дългове. Тогава по молба на дядото на момчетата - Иван, от фирма „Градус“ им дават спасителна сума, за която са изключително благодарни на собственика Иван Ангелов. Както повечето българи, обаче, се срамуват отново да питат по фирми и ведомства, въпреки че и сега такава помощ е жизнено необходима.

Невена също има трудна съдба. От дете е сираче. Майка ѝ трудно се справя с изкарването на прехраната, макар да опитва всичко, дори тежък гурбет в Англия, но парите не стигат и не стигат. В десети клас момичето се принуждава да напусне училище - няма пари да пътува до Пазарджик.

Невена ражда със секцио. Близко година и половина след него разрезът още не е заздравял добре, по него има гнойни язви. Младата майка обаче е с прекъснати осигурителни права и не може да си позволи дори лекарски преглед, камо ли да се лекува. Чака търпеливо по-подходящ за това момент и не е в състояние да работи.

Колкото и да е зле със здравето, Венци не е спирал да се бори, за да осигури достоен живот на семейството си. Работел като бояджия в частна фирма, докато загубата на окото не показала ясно, че това е твърде опасно. След това се хванал със строителна бригада да прави ремонти. От обещаните 300 лева му дали само 70. И за тях бил готов да продължи, но състоянието му пак се влошило и се наложило да спре. В момента семейството не получава никакви помощи. Венци не е сменил

постоянния си адрес, води се в Пазарджик, защото иначе ще трябва да вади нова лична карта. Само тя би му излязла около 30 лева, като се прибавят и няколкото пътувания до Пазарджик, половината от пенсията му няма да стигне. Боримечково пък е в община Лесичово и бюрократичното райониране на социалните служби не му позволява да кандидатства там нито за подпомагане, нито за регистрация в Бюрото по труда и търсене на подходяща по-лека работа. И не се вижда изход от така създалия се омагьосан кръг.

Сега Венцислав се обърна към в. „Пазарджишка Марица“ с молба за помощ. Нуждае се най-вече от пари за лечение. Би приел с благодарност всеки жест, например дрешки, вещи и храна за малкия Тодор. Добре дошли са и продукти за домакинството. При тежкото положение, в което сме сега, всичко е добре дошло, тъжно казва младият баща. Осъзнава, че докато са в Боримечково, което е на над 50 км от Пазарджик, няма как да намерят работа и доходи, които да ги измъкнат от тежкото положение. Затова се надява добри хора, притежаващи селски имот, който за момента не обитават, да му го предоставят срещу стопанисване и поддръжка. ■

Ако някой иска да помогне с пари, може да го направи на банковата сметка на Венцислав Атанасов Ангелов - BG79STSA93000019292065, ДСК, клон Пазарджик. Телефонът на младежа е 0896 661 574.

ВЕСТИ ОТ МТСП

Нови схеми по ОПРЧР ще подкрепят реформите в експертизата на работоспособността и деинституционализацията

Комитетът за наблюдение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР) одобри три нови схеми в подкрепа на реформите в трудовата експертиза и деинституционализацията на децата и възрастните, които Министерството на труда и социалната политика подготвя.

Схемата „Открий ме“ е в подкрепа на деинституционализацията на децата и младежите. Изпълнението ѝ ще даде възможност за по-добра интеграция в обществото и за подобряване качеството на живот на децата и младежите, настанени в резидентни услуги и ще ги подготви за реалния живот след напускането на институциите, каза министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова при представянето на новите инициативи.

Бюджетът на схемата е 4 млн. лв. По нея ще се финансират дейности за насърчаване на социалното включване на 600 деца и младежи до 29 години, които в момента са настанени в институции. Те ще получат подкрепа, за да развият умения за учене и работа, за да могат да водят самостоятелен живот. Схемата ще позволи на доставчиците на услуги за социално включване да разширят обхвата на дейността си.

Комитетът за наблюдение на ОПРЧР одобри и схема „Нов шанс за социално включване“, която ще улесни хората с увреждания в намирането на работа. При реализирането на операцията ще се тества нов подход за експертно определяне на тяхната работоспособност. Бюджетът на схемата, която ще се изпълнява до 2018 г., е 1 млн. лв.

Схемата „Подкрепа за лица с увреждания“ ще даде възможност на общините да получат средства за създаване на центрове за комплексна подкрепа за хора с увреждания, включително с тежки множествени увреждания като по този начин ще се подобри достъпът им до социални и здравни услуги. Благодарение на това техните роднини, които сега са ангажирани с грижи за тях, ще имат възможност да започнат работа. Инициативата ще се финансира с 6 млн. лв., с които да се открият най-малко 6 центъра с общ капацитет 540 души.

- ▶ Членовете на комитета гласуваха и увеличение на бюджета на процедура „Ново работно място“ с 25 млн. лв. Това ще даде възможност още около 2500 безработни и икономически неактивни хора да бъдат наети на работа. Общият им брой ще се очаква да надхвърли 10 000 души. Управляващият орган ще публикува допълнително информация със списък на договорите за финансиране с допълнителния ресурс след извършаване на процедура по оптимизация на бюджетите на класираните проектни предложения.

В началото на заседанието на комитета за наблюдение министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова отбеляза, че до момента около 25 000 човека са намерили реализация на пазара на труда, благодарение на изпълнението на схемите от оперативната програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020. Над 20 000 от тях са младежи до 29 години. Изпълнението на програмата даде възможности за разширяване на обхвата на социалните услуги, за развитие на интегрирани услуги в домашна среда и приемната грижа. С подкрепата на европейските средства тези дейности се стабилизират и превръщат в устойчиви политики, подчерта Русинова.

Тя отбеляза, че към момента се изпълняват процедури от ОПРЧР за близо 1 млрд. лв. Още през първите 2 години от началото на програмата имаме изключително засилено изпълнение. Няма никакъв риск от загуба на средства от оперативната програма, подчерта министър Русинова. Представителят на Европейската комисия Аурелио Сесилио приветства доброто изпълнение на ОПРЧР. Над 60% от средствата по нейния бюджет са разпределени, а 40% са договорени. Това е нещо, което ценим и приветстваме, каза той. Сесилио отбеляза, че редица макроекономически показатели като спадът на безработицата показват положителното развитие на България. ■

ПРАВИТЕЛСТВОТО ВЪЗЛОЖИ НА МИНИСТЪРА НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА да подготви законодателни промени, с които да се въведе нов вид помощ за децата с трайни увреждания, съобщи БГНЕС. Предвижда се размерът на помощта да бъде диференциран в зависимост от степента на увреждането. Децата с най-висока степен на увреждане (90% и над 90%) ще получават 930 лева месечно, което включва и помощта за асистентски услуги. Семействата ще решават дали да наемат личен асистент, или те самостоятелно да се грижат за децата си. Помощта за децата с увреждания от 70% до 90% ще бъде 450 лева, а за децата с увреждания със степен между 50% и 70% ще бъде 350 лева на месец. С новата мярка ще се подпомогнат над 26 000 деца. Необходимите финансови средства за осигуряване на новия вид помощ са в размер на над 161 млн. лв., като допълнителните за 2017 г. са в размер на близо 50 млн. лв. годишно. ■

АРТ-КЛУБ «СОФИЯ» ОТКРИ СЕЗОНА

Арт-клуб София – към столичното дружествона СИБ „Бъдеще“ – започна сбирките си със среща с поета Веселин Апостолов, за да се запознае с неговата поредна стихосбирка, наречена „Сълза върху камък“.

Този вид срещи стават вече традиция за членовете на клуба, които се интересуват

от творчеството на хората с увреждания. Поетът Веселин Апостолов направи заявка и за приемането му в редиците

на СИБ.

С неговото творчество читателите на Кураж вече са се срещали, но си заслужава да се докоснат до хубавите му нови творби. Те разкриват и поетична душа, и силен характер. ■

Част от поемата

„СЪЛЗА ВЪРХУ КАМЪК“

Не сели умори, човече, да будиш древната земя?
Да бъдеш знаме, стон, огнище –

да палиш сухите дърва?

Да бъдеш тръпката гореща
на тази слънчева планета,
която в космоса живее с цвета
на пролетни лалета?

Живей!

Животът е знамение – опази го ти до края!

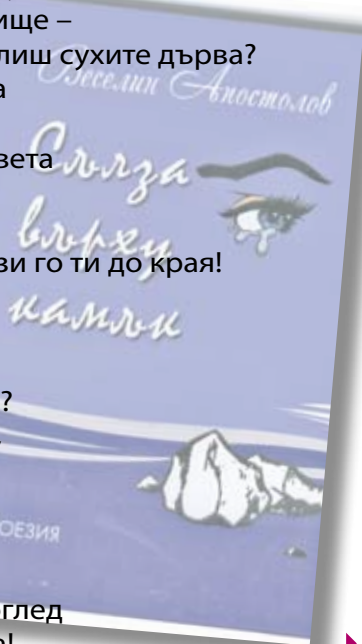
Какво е цветната градина
без песента на градинаря?

Какво е лятото без зноя
и жертвената реч на хляба?

Какво са сълзите човешки,
когато върху камък лягат?

Не ще се умориш, човече,
да бъдеш тръпката зелена
за благородната планета –

ТЯ – щедрата – със своя поглед
разлиства звездните полета!

ТАКА ЗАПОЧВА МОЯТ ДЕН

Просторите искрят
от напрежение,
от облачна и древна суета.
Така започва моят ден и твоят
на хубавата грешница земя.
Как бързаме,
 как бързаме нагоре,
 как бързаме
към хиляди врати;
изопнати,
 напрегнати до болка,
с опалени от вярване очи.
Учудени сърцата ни живеят –
за нас или за себе си – не знам!
И в някой миг не издържат,

избухват,
взривени от
копнеж или
тъга...

БЪЛГАРИЯ МЕ ВИКА

Пътувам аз,
закърмен с красотата
на твоите реки и върхове...
Раздвижи ли
пространствата южняка,
в очите чучулига
цвят гребе!
По клоните едрейт
бистри капки –
от връх
до корен
слънчев сок звъни...
Р о д и н а т а
ме вика
и тревожи,
зарежда ме с упорство и мечти!

ПОЗИЦИЯ

**Няма!...Лесни стихове – няма!
Слава няма. Нито сълза...
Не изстрада ли всичко сърцето –
не докосвай и с поглед листа!**

**Един живот – една любов!
За друго... Време не остава!**

НЕ СКРИВАЙ СВОЯ ОГЪН В ПЕЩЕРИ,
където много малко хора влизат.
Където и от камъка вали,
а тишината е единствената близост...

На лятото –
рождена
дъщеря –
тъй палава, по влюбена
от слънце,
променяй цветовете на деня,
променяй всекидневната
ми същност!

РЪЦЕ – И УГАР, И СТОМАНА...

Вековна
ласка
с белези
безброй.
В дома ви
оживява
всяко зрънце,
отронено от светлия прибор
на мисълта, изправила човека!

ОЛЯ НЕДКОВА- ОТКЪСВАНЕ ОТ ПРИСТАНА

Георги ДРАМБОЗОВ

“Руля на вода”... Под това заглавие разбирате “откъсването от пристана”, началото на пълното с опасности плаване не само в морето на живота, а и в морето на литературата. Защото се оказва, че такава команда, освен в преносен смисъл, в корабоплаването няма. Когато, обаче, корабът е една нова книга с лирика, с поетични миниатюри, изобщо с лирико-философска поезия в свободен стих, (някъде и класически), стихът на Оля Недкова дава на тази метафора

образно покритие. За самата поетеса, както казва Анна Бъкстон в своя кратък предговор, това е “напълно разбираемо бягство от делничната реалност”. В стихотворението “О,музи” из цикъла “Самота” авторката споделя:

*“Захвърлям покривалото
на провинциалната
делничност,
за да забравя ролята си
в пантомимата на живота.
Изключвам ръмженето*

*на домашните уреди
и чувам съзвучието
на лира, флейта и китара.
Танцувам с музите.
Търся себе си в тях.”*

Именно в този танц с музите, в това търсене на самата себе си, даже обръщайки се към Калиопа, майката на Орфей – именно в това е смисълът на тази поезия.

И в петте цикъла на своята книга поетесата е вярна на своя философски поглед върху превратностите на живота, на спо-

собността си да пресъздава този живот, свързала многоликите му чувства с природата. Оля живее и твори във вечно очакване, както сама е декларирила в едноименното стихотворение “Очакване”:

*“Очаквам
истинския вятър
да задуха,
да ме откъсне
от пристана,
за да викна:
- Руля на вода!”*

► Много сполучливо Оля е разделила, макар и условно, своята лирика в пет раздела на книгата: "Самота", "Очакване", "Слънчево прозрение", "Дрипав шик" и "Малчуденки". В началния цикъл поетесата успява да постигне така изплъзващото се на твореца свързване на пространството "от ефимерност и реалност". Тя признава, че "комичната маска, която е сложила," е удачно прикритие на умора и сълзи". Постижения не само в чисто лирическо, а в лирико-философско измерение са стихотворения като "О, музи", "Ефимерност и реалност", "Очите на утрото", "Самота" и др. Особен психологически и лирически заряд, който провокира читателя към мислене и вглъбяване, носи стихотворението, което финализира първия цикъл "Светци и грешници". Във втория цикъл вече авторката доразвива някои идеи, родени в "Самота". Показателно е стихотворението "След вятъра", от което взимам само начало и поанта:

... Натъпквам къщата
с минало от
сигурност и утеха
в годините... Ще се върне ли
младостта ми?
И прозрях:
Фотоапаратът
за спомени
няма да ми е нужен,
нито огледалото
за обратно виждане!
Бързам след вятъра,
отворил вратата
на времето...

На някои места поетесата е настроена песимистично до болка, но нали именно оголването на чувствителната поетова душа е провереният начин да спечелиш читателя? Този все повече свиващ с околната сива действителност читател, склонен към отрицание на всичко и задушаващ се от бездуховност ценител на нашата поезия. Това чувство на безизходица в тъмния лабиринт на живота ни преобладава в такива стихове като "Самотна" или в "В лунната нощ": ...

*"Черната, бялата
лунната нощ!
Едно приспивателно!
Овцете отново броя.
Въздишка.
Душата плаче.
Утро е вече.
Кафето дими.
Чака ме дългият ден.
Сянка съм,
изгубила своя човек...*

И въпреки всичко, казва Оля в едноименното стихотворение "Очакване":

*"Очаквам
истинския вятър
да задуха, да ме откъсне
от пристана,
да викна:
Руля на вода!...*

И тогава вероятно настъпва онова «Слънчево прозрение».

*Тогава
изгрява слънцето,
окъпано в Дунава,
тръгва по килим –
трети зелени,*

ОТКЪСВАНЕ ...

*с оваците
на ръкопляскащи листа"...*

Поетесата е вярна на основополагащите неща в живота и в своето творчество, на основните постулати, застъпени още в царицата на книгите - Библията - любовта към ближния, смирението пред Вечността, жаждата за творчество...В списъка на тези непреходни ценности за човека тя е поставила на едно от първите места и любовта към родното гнездо, преклонението пред вечната река Дунав. И възкликва в "Реалност":

*"Разтварям се в утрото
с пъпките набъбнали,
готови да посрещнат
изгрева край Дунава"...*

В цикъла "Дрипав шик" авторката отново ту е обзета от Хамлетовски съмнения, ту възкликва към Еврипидовата Хекуба:

*"О, прелестна Хекубо
– страдалнице:
има ли
по-голямо нещастие
от това да бъдеш зъл?"*

Истински творчески попадения тук са и стихове като "Заливът на гълъбите", "Животоделеие", "Пляч-

ка", "Сребърна приказка" и т.н.

Последният цикъл "Малчуденки" е събрал лирически миниатюри, някои от които спокойно можем да наречем "Мъдрости" и той се родее повече с такива начини на писане, форми на съждение или жанрове като "Хайку"- поезията и др. Впечатлен съм от такива мини стихове за любовта като:

*... Аз знам:
след сто измръзнали
от зимата слънца
ще дойдеш ти,
да кажеш тихичко:
Обичам те, прости!...*

На финала на тези съждения за поезията на Оля Недкова: Оля се откъсна от пристана! Тя "търси равновесие на бушуващите сили в спотаената вода". Тя бележи несъмнено ръст в своето творчество, независимо дали е проза или поезия: Чешмата на Елия, Стряха над Дунава, Пачуърк, Загадайки-отгадайки, Стъпки по Дунава...

В "Руля на вода" стихът е изключително образен и вълнуващ....

Щастливо плаване, Оля! Бъди благословена! ■

АНТИБИОТИЦИ - САМО В КРАЕН СЛУЧАЙ!

Драстично ограничаване на достъпа до антибиотици в световен мащаб и употребата им само в крайни случаи. Това предвижда стратегия за справяне с проблема с резистентността (устойчивостта) на микроорганизмите към медикаментите. Документът е изготвен от 13 водещи фармацевтични компании и ще бъде представен за обсъждане на високо равнище на Общо събрание на ООН. „Резистентността към антибиотиците е много голям проблем в Европа и подобни мерки трябва да бъдат подкрепени. Ако ООН приеме такава стратегия, ще трябва България, а и всяка държава поотделно да реши дали да ратифицира документа. Рано или късно това трябва да стане“, обясни проф. Илко Гетов, председател на Българския фармацевтичен съюз.

БАКТЕРИИТЕ, УСТОЙЧИВИ НА АНТИБИОТИЦИ, СА НА СТОТИЦИ ГОДИНИ По думите му проблемът води до затруднения при лечение и дори до фатални случаи. Трябва да се ограничи обаче не само продажбата и употребата на антибиотични препарати, но и използването им в земеделието, селското стопанство, лечебните заведения и т.н.

Според уверението на фармабизнеса общата програма срещу антимикробната устойчивост трябва да бъде изпълнена до 2020 г. Годишно мутирали бактерии убиват около 25 000 европейци, а до 2050 г. в световен мащаб жертвите могат да достигнат до 10 млн. души. Разходите, свързани с резистентността, са около 1,5 млрд. евро. ■

ЕДИН НЕВЕРОЯТЕН ТРИК!

Вземете един лимон. Разрежете го на четири равни части, но без да се разделят, така както е показано на снимката. Поръсете върху всеки резен сол (ако лимонът е малко по-голям, ще ви трябват около 2 чаени лъжички сол). Поставете го в чинийка и го оставете в кухнята, или в детската, или в спалнята, или където поискате. Важно е да е на място, на което се събират повече хора. Да, и повярвайте – този невероятен трик ще промени живота ви! Най-вероятно ще се запитате защо трябва да направите това... Е, лесно е да ви отговорим! Този прост трик ще елиминира голяма част от вирусите, които случайно сте донеси у дома. Освен това, ще ви спаси и от лошите миризми. А ако добавите в течния сапун лимонов сок и сол, ще имате под ръка мощно антисептично средство. ■

ГЛУХАРЧЕТО Е БУРЕН, НО...

В ранна пролет листата му се берат, киснат се в солена вода за два часа, за да се премахне горчивината, и се правят на салата, могат да се варят на супа, а корените се пържат. Корените на глухарчето лекуват злокачествена анемия, болести на стомаха и черния дроб, възпаление на лимфните възли, диатеза, деформираща артроза, артрит, остеохондроза. През есента, ако видите глухарче, което не е цъфтяло и не е отдало силите си в цвета, го изкопайте. ■

Наричат репей – академик сред бурените

Той се използва при захарен диабет, бронхит, хемороиди, ревматизъм, подагра, артрит, остеохондроза, дискова херния, атеросклероза, заболявания на ухото,

хронична коронарна недостатъчност, дори при хепатит.

При грипна епидемия, вместо да тичате по аптеките, използвайте репей – сваля температурата.

Помага при холецистит, болести на бъбреците, разрушава камъните в жлъчния мехур, използва се при кожни заболявания – екземи, трофически язви, гнойни рани, псориазис и т.н.

Най-ценни са корените рано пролет, но могат да се откопават и през есента.

Репейт е двугодишно растение, но трябва да се взема едногодишен репей, с млади листа – коренът му е по-силен. Корените се измиват и изсушават. Една супена лъжица сух наситнен корен се залива с две чаши вряла вода и се кипва за 10 минути. Кисне 2 часа, прецежда се и се пие по половин чаша три пъти на ден 10 – 15 мин. преди хранене. ■

С ЛИСТА ОТ СМОКИНЯ

В 1 литър вода се слагат 4 листа - измити - варят се 5-10 минути. След като отварата изстине се пие по 1 чаша през 2 часа, докато се изпие цялото количество. Действа много добре и при повръщане с разстройство ■

МЕЖДУНАРОДНИ И СВЕТОВНИ ДНИ ПРЕЗ НОЕМВРИ

**3 – Ден на
българския
художник**

**8 - Европейски
ден на
здравословното
хранене**

**13 – Международен
ден на слепите хора**

**12 – Световен ден на
рекордите на Гинес**

**14 – Световен
ден за борба
срещу диабета**

**16 – Ден на
толерантността**

**17 – Световен ден на борба с
ХОББ (хронична обструктивна
белодробна болест)**

**18 – Европейски ден
на антибиотиците**

**20 – Световен
ден на жертвите
от пътни
катастрофи**

**19 - Световен ден за борба с
насилието над деца**

**Световен ден на
тоалетната**

**21 – Световен
ден на
поздравите**

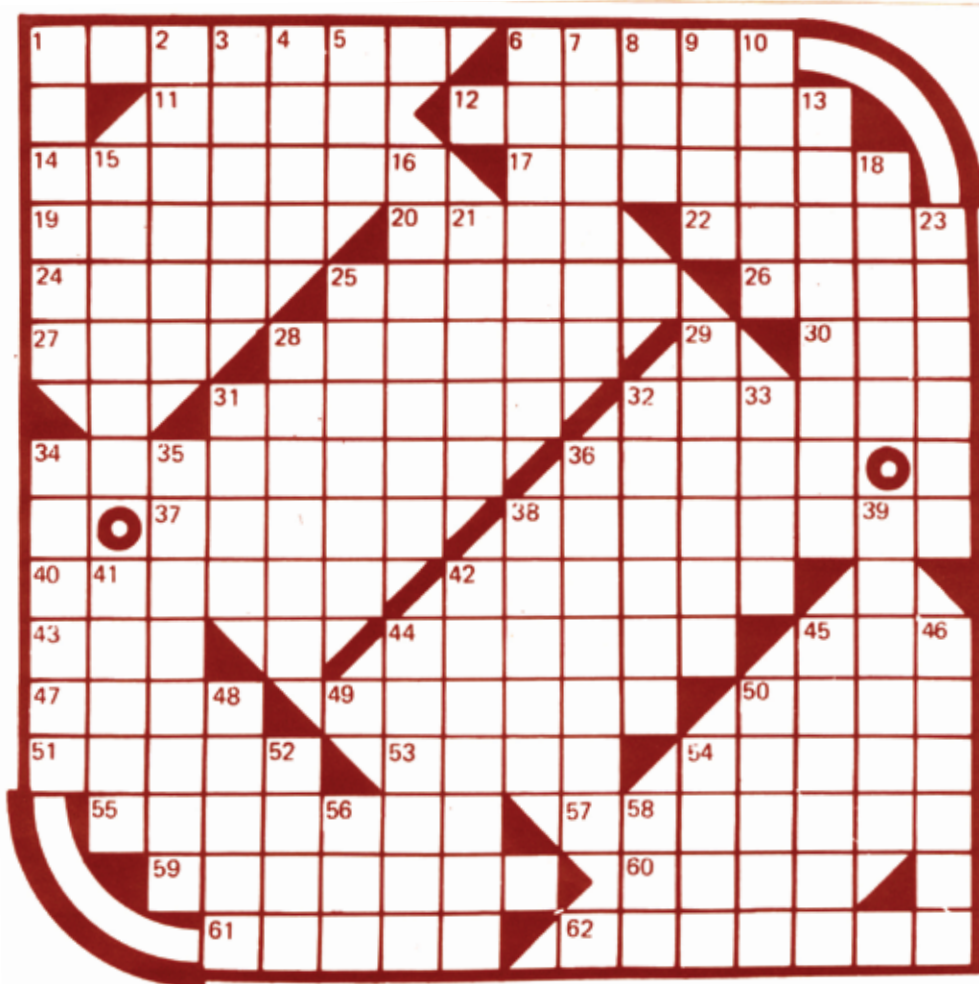

**25 – Международен
ден за
елиминиране на
насилието срещу
жените**

КРЪСТОСЛОВИЦА

Съставила Василка КИРОВА

ВОДОРАВНО. 1. „Руски композитор (1853-1887) - „Княз Игор“. 6. Авторът на „Алиса в страната на чудесата“. 11. Прозрачен минерал с млечно-зеленикав или жълтеникаво-бял цвят. 12. Началник на кораб. 14. Наш поет (1885-193) - „Под цъфналите вишни“ 17.

Легендарен древнотракийски певец. 19. Имущества. 20. Възпаление на ириса. 22. Механичен токопрекъсвач. 24. Закопчалка на колан (мн.ч.). 25. Отровно и лековито растение и градинско цвете. 26. Античен град до Свищов. 27. Известен в миналото японски гим- ▶

► *настик. 28. Приятен мирис, благоухание. 30. Лице, образ. 31. Красноречив говорител. 32. Град в Северна Италия. 34. Багрилно вещество, добивано по изкуствен начин. 36. Наш офицер, участник в Сръбско-българската война (1864-1920). 37. Ремък, препаска. 38. Най-големият футболен стадион в света. 40. Твърд, лъскав минерал, получаван чрез вулканизация на каучук със сяра. 42. Голям, широк балкон. 43. Сладководна шаранова риба. 44. Колелото на автомобилно кормило (мн.ч.). 45. Френска естрадна певица, гостувала у нас. 47. Кумир. 49. Вид дребна върба (мн.ч.). 50. Широколистно дърво. 51. Брадва, секира. 53. Примка за ловене на диви животни. 34. Рало. 55. Византийски император (912-969). 57. Град в Пернишки окръг. 59. Село в Плевенски окръг. 60.*

Река в Сибир. 61. Руски радио-физик (1903-1942). 62. Вид морски риби.

ОТВЕЧО: 1. Река на о.Калянантан, Индонезия. 2. Архитектурен и декоративен стил от XVIII в. 3. Експерименти. 4. Точно и календарно време (мн.ч.). 5. Река в Казахстан. 6. Подвижно приспособление за заключване. 7. Вид минерал. 8. Европейска столица. 9. Възпалителен процес на ухото. 10. Руски геоботаник (1889-1972). 13. Наша драматична артистка (1880-1949). 15. Взривно вещество. 16. Алкалоид, който се съдържа в тютюневите листа. 18. Град в Смолянски окръг. 21. Приятен шепот на лист или поточе. 23. Роман от Дико Фучеджиев. 25. Изгаснал вулкан в Турция. 28. Декоративно вечнозелено растение от сем. Бръшлянови.

ОТГОВОРИ НА ИГРОСЛОВИЦАТА от бр. 10

1. Лирика. 2. Елхово. 3. Аптека. 4. Марина. 5. Анорак. 6. Оратор.
7. Лавина. 8. Камина.
В кръгчетата от 1 до 8 - Коканова (Невена).

**Абонирайте се за списание КУРАЖ
и за следващата година. Цената за едногоди-
шен абонамент остава същата - 6 лева. Идете в
пощенската станция във вашето село,
в града или в квартала и попитайте за
КУРАЖ - КАТАЛОЖЕН НОМЕР 1410.**

ПАМЕТТА НА БЪЛГАРИЯ

ДЕКЕМВРИ

●03. - 150 г. от излизането на в. "Македония" под редакцията на П. Р. Славейков в Цариград (1866-1872)

●11. - 105 г. от смъртта на Христо Г. Данов – български възрожденски книгоиздател и книжар (1828-1911)

●16. - 100 г. от рождението на Иван Пейчев – български поет и драматург (1916-1976)

●31. 50 г. от смъртта на Минко Николов – български литературен критик и историк (1929-1966)

